Od diagnozy potrzeb ucznia, do diagnozy pracy szkoły

Data publikacji: 2015-04-02 Kategoria:kwiecień 2015

Z inicjatywy Ośrodka Rozwoju Edukacji w dniach 19-20 marca 2015 r. w Warszawie spotkali się pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz dyrektorzy szkół podstawowych. Spotkanie miało na celu omówienie relacji, które zachodzą między diagnozą ucznia prowadzoną przez nauczycieli i specjalistów, a diagnozą pracy szkoły prowadzoną zgodnie z modelem wspomagania pracy szkoły.

Spotkanie rozpoczęła Dorota Żyro, Wicedyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji, która wskazała na rolę poradni we wspomaganiu pracy szkół i konieczność bliskiej współpracy szkoły i poradni w realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniów. Zapowiedziała również działania skierowane do pracowników poradni, które realizowane będą w ramach nowej perspektywy finansowej w latach 2014-2020.

Podczas wykładu pt. *Diagnoza potrzeb ucznia, a diagnoza pracy szkoły – dwa zadania, jeden cel*, dr Wiesław Poleszak z Zakładu Psychoprofilaktyki i Pomocy Psychologicznej Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie pokazał, w jaki sposób współpraca poradni i szkoły tworzy możliwość obserwowania zachowania ucznia w różnych kontekstach. Wykorzystanie dostępnych danych (dotyczących szkoły – zawartych choćby w programie wychowawczym czy szkolnym programie profilaktyki, systemem oceniania obowiązującym w danej szkole, jak i samego ucznia – m.in. związany z wynikami edukacyjnymi ucznia) pozwala budować wieloaspektowy obraz funkcjonowania dziecka/ucznia w środowisku danej szkoły czy przedszkola.

Uczestników spotkania poruszyło wystąpienie pt. *Wyjątkowi uczniowie w wyjątkowej szkole*. Przedstawiciele Zespołu Szkół w Łajskach opowiedzieli o tym, jak w ich szkole zostały wprowadzone zasady edukacji włączającej. Warunki kształcenia zostały dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości poszczególnych uczniów. Uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób te działania zmieniły myślenie rady pedagogicznej, rodziców, pracowników szkoły jak i samych uczniów oraz jak przyczyniły się do rozwoju całej szkoły.

Dzień drugi spotkania rozpoczęła Maria Foryś z Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego i jednocześnie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 4 w Krakowie. Wykład pt. *Dwie diagnozy – jeden uczeń. Diagnoza nauczycielska i specjalistyczna* miał na celu pokazanie elementów diagnostycznych wspólnych dla szkoły i poradni, które są szczególnie istotne w kontekście badania uczniów. Diagnozowanie uczniów stanowi punkt wyjścia do planowania i organizacji pracy z uczniami i tym samym pracy całej szkoły. Dobrze przeprowadzone badania i postawiona diagnoza uczniów pozwala zastosować właściwe metody i formy pracy w rzeczywistych warunkach szkolnych.

Drugie wystąpienie dr Wiesława Poleszaka dotyczyło *Form i metod rozpoznania potrzeb uczniów na przykładzie Testu Uzdolnień Wielorakich i innych dostępnych narzędzi* i stanowiło odpowiedź na zapotrzebowanie środowiska poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz szkół w oprzyrządowanie diagnostyczne. Uczestnicy poznali możliwości wykorzystania narzędzi rozpoznawania uzdolnień opracowanych w ramach projektu realizowanego przez ORE poświęconego pracy z uczniem zdolnym. Uczestnicy mieli okazję obejrzeć dwa filmy dokumentalne. Były to dwa „portrety" dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Film „Bracia" pokazał relację chłopca z poważnym uszkodzeniem neurologicznym, skutkującym niepełnosprawnością ruchową i koniecznością poruszania się na elektrycznym wózku inwalidzkim, z jego starszym pełnosprawnym bratem. Obserwacja dzieci może być podpowiedzią dla profesjonalistów, w jaki sposób myśleć o tym, co

nazywamy „dostosowaniami”. Film skłania do refleksji nad kontekstem rówieśniczym w naszych szkołach. Drugi film „Latająca Anne” ukazał dziewczynkę z zespołem Tourette’a w kontekście pracy szkoły. Zastanawiają jej doświadczenia – bardzo trudny start w jednej szkole i konstruktywne doświadczanie wsparcia w innej. Jak to jest, że to samo dziecko w jednym środowisku szkolnym mierzy się z trudnościami, a w innym – odnajduje swoje miejsce? To samo dziecko, ta sama diagnoza dziecka – ale inny kontekst społeczny. To skłania do zastanowienia, na ile należy pogłębiać diagnozę dzieci, a na ile – skupić się na wprowadzaniu zmiany w środowisku, do którego trafiają uczniowie.

Wnioski z obejrzanych filmów zostały wykorzystane podczas warsztatów, w czasie których uczestnicy mogli omówić także inne studia przypadków. Uczestnicy mieli okazję przedyskutować znaczenie funkcjonalnego podejścia do diagnozy uczniów, postrzeganie uczniów w kontekście danego środowiska szkolnego, wpływu jaki wywiera obecność uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na potrzeby całej szkoły. Uczestnicy formułowali także wzajemne oczekiwania poradni i szkoły.

Warsztaty prowadzone były przez trenerów posiadających doświadczenia w ramach pilotażu nowego systemu doskonalenia, pełniące funkcje SORE.

Uczestnicy wyjeżdżając podkreślali potrzebę podobnych spotkań, w czasie których możliwa jest rozmowa pracowników poradni i szkół.

Materiały ze spotkania